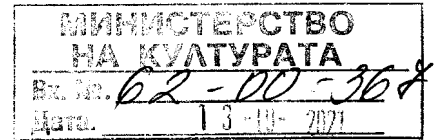

Mehti Melikov

From: vladimir molev <vladimir.molev@gmail.com>
Sent: Wednesday, October 13, 2021 12:29 PM
To: Mehti Melikov
Subject: Re: ЗИД на ЗАПСП
Attachments: Становище за обществено обсъждане.docx

Ето го на!
Благодарности и най-добри пожелания
В

On Wed, Oct 13, 2021 at 10:30 AM Mehti Melikov <m.melikov@mc.government.bg> wrote:

Здравей!
Изпратете го на нас. Публикацията във вашия сайт не е достатъчна.

Поздрави,

Мехти

From: vladimir molev [mailto:vladimir.molev@gmail.com]
Sent: Tuesday, October 12, 2021 6:15 PM
To: Mehti Melikov
Subject: ЗИД на ЗАПСП

Здравейте,

Надявам се, че сте добре в тези мрачни и мокри есенни дни :)

Заради общественото обсъждане Управителният съвет на СПБ е приел становище за Законопроекта с промените в ЗАПСП и го е публикувал на сайта си. Дали това становище трябва да се изпрати до вас или някъде другаде? Боя се, че нямам никаква представа каква е процедурата и затова се обръщам към вас за съвет.

Поздрав най-сърдечен

ВМ

Становище на Съюза на преводачите относно проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права
(публикуван в портала за обществени консултации на 15.09.2021 г.)

Съюзът на преводачите в България изказва признателност на работната група към Министерството на културата, изготвила Законопроекта, и изразява задоволство от промените, улесняващи достъпа до съдържание, което е обществено достояние; въведените изключения по отношение на цифровото използване на произведения или други обекти на закрила при обучение, както и регламентирането на възможността обектите на закрила да бъдат използвани от институциите за културно наследство без разрешение на автора и без заплащане на възнаграждение.

По отношение на мерките за засилване позицията на авторите и артистите изпълнители при договаряне на използването на техните обекти, както и на подходящи гаранции, че правоносителите получават справедливи възнаграждения по вече сключени договори, Съюзът на преводачите отчита направените в Законопроекта стъпки, но смята, че те са недостатъчни и няма да доведат до „справедливото и съразмерно заплащане“, за което се говори в Директива 2019/790 на Европейския парламент и за което в мотивите към Законопроекта се твърди, че се въвежда като „общ принцип“.

Справедливото и съразмерно заплащане е основният път за стимулиране на творческата дейност и обогатяване на културното многообразие, а за артистите изпълнители и преводачите в частност е единствената гаранция за поддържане на високи професионални стандарти. Съхранението на българския език и развитието на българската словесност са в пряка зависимост от качеството на превода, което пък на свой ред зависи от възможността преводачът да може да се издържа от труда си. Предложените в Законопроекта промени не са достатъчни за решаването на този проблем, тъй като не държат сметка за българската действителност. Допълнението в чл. 44: "В този случай чл. 42 не се прилага" и новият чл. 54а за договор с автор на превод са стъпки в правилната посока, но поради неравнопоставеността в отношенията между авторите и ползвателите на техните произведения не възпрепятстват масовото използване на чл. 42, който дава възможност за ощетяване на авторите. С оглед на това **Съюзът на преводачите в България предлага чл. 42 да бъде допълнен с алинея 3, която да посочва, че чл. 42 е неприложим към литературните произведения.**

За да съобрази изискванията на Директивата за прозрачност, законопроектът въвежда задължение за предоставяне на актуална, разбираема, относима и изчерпателна информация на авторите и артистите изпълнители най-малко веднъж годишно за използването на произведенията или другите обекти на закрила, включително за начините на използване, всички приходи и дължимото възнаграждение. За съжаление обаче това задължение остава в сферата на пожеланията, тъй като не е предвидена санкция в случай на неизпълнение. Затова **Съюзът на преводачите в България предлага към чл. 97 да се добави нова алинея, в която да е ясно посочена**

санкцията при неизпълнение на това задължение. Също така, в Закона е добре да се въведе задължение за издателите да поддържат досие – електронно или хартиено, в което да може да се установи спазването на това задължение, например под формата на допълнителна ал.10 към чл. 39: **Издателите са длъжни да пазят на хартиен или електронен носител доказателства за съставените отчети и за уведомяването на авторите за тях.**

Съюзът на преводачите приветства предвидената в Законопроекта възможност авторът или артистът изпълнител да претендира за допълнително възнаграждение от страната, с която е сключил договор за използване или от нейни правоприемници, в случаите, когато първоначално договореното възнаграждение се окаже явно несъразмерно на приходите, получени от използването на произведението. Следва да се отбележи обаче, че текстовете, уреждащи процедурата за медиация или евентуален съдебен иск за допълнително възнаграждение, могат да останат мъртвородени, тъй като става дума за доста малки суми, неоправдаващи разходите и усилията от страна на автора. Поради тази причина Съюзът на преводачите в България се отнася с известни резерви към предложеното отпадане на заложения максимален десетгодишен срок на договора за използване на произведение. Навярно това ограничение наистина е бариера за развитие на пазара на някои индустрии, но в сферата на книгоиздаването, например, то е от малкото ефективни мерки, защитаващи правата на авторите, и в този смисъл би било добре да се потърси начин да остане.

Съюзът на преводачите вярва, че все още има възможност при разглеждане на Законопроекта в парламента да бъдат прецизирани текстовете, така че да се постигне баланс между засегнатите страни в името на съхраняването и развитието на българската култура, а не за защита на тесни съсловни интереси.

С уважение

Управителен съвет на Съюза на преводачите в България